

3. december 2018

KULTURLAG FRA MIDDELALDEREN FUNDET PÅ ANTONIHØJ I PRÆSTØ

Tidligere på året gennemførte Museum Sydøstdanmark en arkæologisk forundersøgelse på arealerne umiddelbart syd for Antonihøjen ved Præstø. Det resulterede i fundet af et spændende middelalderligt kulturlag på 30 x 10 meter, som nu er under udgravning. Laget består af flere dybe gruber, der indeholder dyreknogler, keramik samt talrige metalgenstande, såsom søm, nagler, knive, tenvægte, nåle, beslag og mønter. Mønterne daterer fundet til starten af 1400-tallet.

Undersøgelsen syd for Antonihøjen sker som led i byggemodningen af arealet, der forestås af Vordingborg Kommune. Museum Sydøstdanmark har forundersøgt 90.000 m² og har på den baggrund udpeget et areal på 8.000 m², der skal udgraves inden byggeriet går i gang. Arkæologer fra Museum Sydøstdanmark har derfor siden starten af november været i gang med en udgravning på lokaliteten – suppleret af et par meget lokalhistorisk interesserede detektorførere.

Kulturlaget blev fra start tolket som et lag, der formodentligt dækkede over en middelalderlig hustomt eller lignende. Dette var imidlertid ikke tilfældet, for under det ret kraftige jordlag fandtes i stedet et antal store nedgravede gruber, hvoraf de dybeste er på op til 150 cm. En af gruberne skiller sig ud ved nærmest, at være indrammet af store sten langs siderne. Vi ved dog endnu ikke, hvad dette stenindrammede anlæg har været anvendt til, men der er fundet dyreknogler og keramik fra middelalderen i gruben.

Fra selve kulturlaget og pløjelaget over det er der fremkommet et meget stort fundmateriale bestående af både knogler, keramik og metalgenstande fra 13- og 1400-tallet. Flere af de mange fund er både spændende og atypiske. Et eksempel er et lille mandshoved støbt i bronze, der formentlig stammer fra en lysestage. Vi har kendskab til en lignende mandsperson med krone, som bærer to lys, fra en lysestage fundet i Tyskland.

De mange fundne mønter er dateringsmæssigt vigtige, idet de ret præcist angiver, hvornår de er slået. Vi har fundet i omegnen af 40 mønter indtil nu, hvilket er påfaldende mange. De genkendelige mønter er præget under kongerne Erik Menved (1286-1319), Christoffer d. II, Magnus Smek, Erik af Pommern og de yngste i den kongeløse periode efter Christian d. I's død i 1481. Mønterne fra Erik af Pommerns regeringstid (1396-1439) består af et par fine Hulpennige i sølv samt mange eksemplarer af de rent betalingsmæssigt lidt ringere kobbersterlinge. Disse kobbermønter er dog af lokalhistorisk interesse, idet de ganske givet er præget i Næstved. De mange mønter viser altså, at der har været aktivitet på stedet i det meste af 13- og 1400-tallet.

Vi ved endnu ikke præcist, hvad man har anvendt de store og dybe gruber til i middelalderen, men det er meget overraskende at finde så mange fund på en mark uden for en by. Det er muligt at der er tale om affald fra Præstø, der er kørt ud på marken, men antallet af fundne mønter er meget påfaldende. De kunne måske snarere tyde på, at der i perioden har været en eller anden form for handelsaktivitet på dette sted. Det er under alle omstændigheder spændende, at der tydeligvis har været aktivitet på denne bakkekam i den periode, hvor Christian d. I. i 1470 skænker det købstadslignende mindre bysamfund Præstø til Antonitterordenen, som derefter opretter et kloster på stedet.

Museum Sydøstdanmark står for arkæologiske undersøgelser i Vordingborg, Næstved, Faxe, Stevn, Køge, Solrød og Greve kommuner.

Kontakt udgravningsleder Henrik Høier, hh@museerne.dk, +45 23 10 19 38